

РЕШЕНИЕ

№ 143

гр. В*, 12.08.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ВОС, I-ВИ ВЪЗЗИВЕН ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на дванадесети юли през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: АН* М. П*

Членове: В* Й. М*

Н* Д. Н*

при участието на секретаря В* В. У*
като разгледа докладваното от АН* М. П* Въззивно гражданско дело № 20221300500187 по описа за 2022 година

Производството е по чл.258 и сл. ГПК.

Образувано е по въззивна жалба от АНГ. Д. Д. - гр. Б*, ул.“Т* м*“ № *обл. В**, с ЕГН ***** против Решение № 131 от 01.04.2022г. по гр.д.№ 2326 по описа за 2021г. на В** районен съд, с което е отхвърлен иска му против ОД на МВР В* за заплащане на сумата от 4000 лева представляваща обезщетение за претърпени неимуществени вреди от виновни противоправни действия на служители на ответника на 23.07.2019 г. в гр.Б*.

Поддържа се в подадената жалба неправилност и незаконосъобразност на решението в обжалваната част.

Излага се, че първостепенният съд въпреки, че е приел за установена изложената в исковата молба фактическа обстановка, не бил обсъдил събраните доказателства в тяхната пълнота и взаимосвързност, като бил достигнал до погрешни правни изводи. РС В* бил приел, че не е налице един от кумулативно изискуемите елементи за уважаване на исковата претенция, а именно: виновно и противоправно поведение на ответника, поради което е отхвърлил иска, като неоснователен.

Поддържа се в жалбата, че решаващия съд неправилно е приел, че всички действия на служителите на РУ Б*, били в кръга на техните правомощия, вменени им по закон. С конкретните си действия, извършени през цялата нощ на 22 и 23.07.2019 год, /подробно посочени от процесуалния представител на ищеца, в писмените бележки/, служителите на ответника били демонстрирали, неизпълнение на служебните си задължения, съобразно закона, а напротив – били нарушили закона, извършвайки ненужни и излишни действия, които са ирелевантни по образуваното ДП в условията на неотложност, извършили били действия, които са несъотносими към разкриване на обективната истина, а са държали въззивника-ищец в първата инстанция цяла

нощ в сградата на полицията в гр. Б*

Излага се , че А Д.Д. взел от дома си притежавания от него законно личен пистолет, по указание на полиция, дошъл да го отведе в сградата на РУ Белоградчик, да вземе със себе си пистолета, с който е стрелял. Веднага, след влизането му в полицията, са поискали да предостави пистолета и са му съставили приложения по досъдебното производство Протокол за „доброволно“ предаване. Ищецът не бил отишъл доброволно в РУ Б* да предаде законно притежаваното си оръжие, за да бъде съставен такъв вид протокол. Законно притежаваното от него оръжие е иззето в полицията, но не е съставен Протокол за изземване, а Протокол за доброволно предаване.*

Поддържа се също , че около 1 час, след отвеждането му в сградата на РУ Б, въззивникът е изпробван с техническо средство за алкохол. Служител на / Б* му е дал талон за изследване № 0068401 - /Доказателство № 2 приложено към исковата молба, като същото е налично и по приетото досъдебно производство/. Видно от запис на датата и часа, същия е връчен на АНГ. Д. Д. на 23.07.2019 год. в 01 часа и 16 минути. В талона е отбелязано, че следва да се яви във ФСМП - Б* до 40 минути от връчването му. Това практически било невъзможно за изпълнение, още от съставяне на документа, защото А.Д. бил държан и пазен, в сградата на РУ Белоградчик, от полиция постоянно, които се сменяли до него. Практически било невъзможно да изпълни това „разпореждане“ и да стигне до сградата на ФСМП -Б*. Служителите на ответника били наясно, че няма как да бъде изпълнено разпореждането им, но въпреки това, извършили, както проверката за алкохол с техническо средство, така и връчването на талона за изследване. Отделен е въпроса, че въззивникът А.Д.Д. е бил в дома си около 30 минути /по устно разпореждане на служител на РУ Белоградчик/, през което време, дори и да е употребил алкохол, такова действие не е наказуемо /докаран бил в полицията с патрулна кола, която не е управлявана от н.его. Несъстоятелно и необяснимо било посоченото в обжалвания съдебен акт, че било допустимо и не е противоправно това действие, като съда препраща към разпоредбите на чл.184 от ЗОБВВПИ, препраща към ЗДВП. На въззивника не е извършено тестването за алкохол преди да се прибере в дома си, а е бил там около 30 минути, преди да бъде заведен в сградата на РУ Белоградчик. Това действие било абсолютно закъсняло, излишно към извършваните неотложни действия от страна на служителите на ответника и отнапред е ирелевантно. Неразбираемо било „разсъждението“ от страна на първостепенния съд, че невъзможността да се яви във ФСМП Б* в часа, посочен в талона за медицинско изследване, не му била вменена във вина и това означавало, че действието е правилно и законосъобразно. Единствения извод според страната бил, че органите на полицията са действали абсолютно неадекватно и незаконосъобразно, като единствената логична тяхна цел е да се държи цяла нощ въззивника в сградата, да се извършват нерелевантни действия по разследването, но да бъде унижен и държан там.*

Излага се също така , че в обжалвания съдебен акт обширно било коментирано липсата на задържане на ищеца, но не бил обсъден факта, неоспорен и от ответника, че от пристигането си в сградата на РУ Б до тръгването си от там на сутринта - цяла нощ, той бил пазен от полиция, които стояли до него и се сменяли. Такова действие, не би могло да се квалифицира като „оставане на разположение на органите на реда“. Ищецът твърди , че не можел да излиза от сградата, не можел да излезе и да види съпругата си, /която след като се е прибрала в дома им и не го намира/, отишла да разбере какво се случва със съпруга й, а е пусната при него само за няколко минути.*

Развиват се оплаквания в жалбата, че незаконосъобразно е коментиран обжалваното решение и факта на вземане на натривки от ръцете на Д. Съдът само се бил „спрял“ на факта, че съставения за извършеното действие протокол е подписан от него и не било необходимо връчване на негово копие на ищеца. В противоречие с цитираната именно от съда разпоредба на чл.146, ал.2 от НПК, е констатацията: „Вземането на образците за сравнително изследване е осъществено в хипотезата на чл.146, ал.2 от НПК.... Въпреки, че се бил позовал на чл.146, ал.2 от НПК, ВРС не бил „прочел“⁴⁴ и обсъдил в цялост и в действителния законов смисъл разпоредбата на чл.146 от НПК. Според въззивника тя предвижда, че вземането на образци за сравнително изследване може да се изисква и от свидетели когато е необходимо да се провери дали те са оставили следи на местопрестъплението или върху веществените доказателства. Това се правело от органа, който назначава експертизата. В конкретния случай такава експертиза въобще не била назначавана по ДП! Назначена и извършена било само химическа експертиза. Това е поредното действие, което е извършено, заради самото му извършване, а не за разкриване на обективната истина*

Не бил обсъден в обжалваното решение от РС В факта, че А.Д. в нито един момент не е отрекъл, че е произвел изстрел със законно притежавания от него пистолет, от което възниквал*

въпроса, защо въобще са вземани натривки от ръцете му, защо е извършено това процесуално действие. Каква е била необходимостта от извършване на това процесуално следствено действие-дали за разкриване на обективната истина или просто за да бъде държан цяла нощ в сградата на РУ? Законосъобразно ли е да се извършват действия, които не целят разкриване на обективната истина и защо се вземат образци за сравнително изследване, без да се назначава експертиза?

Едва на сутринта А.Д. бил разпитан от разследващ полицаи С* В*в качеството му на свидетел/въпреки, че същата е била в сградата доста време преди разпита и видно от ДП не е извършила други разпити/. Ищецът по време на разпита бил обяснил подробно всичко, което е правил вечерта на 22.07.2019 год., по хронология на всичко случило се. Оказал е пълно съдействие. Това е видно от приложения по досъдебното производство разпит на АНГ. Д. Д.. Възниквал резонния и логичен въпрос: защо този разпит не бил проведен веднага след довеждане на Ангел Д.Д. в сградата на полицията?

Поддържа се в жалбата, че А.Д. бил пуснат от служителите на ответника да напусне сградата на РУ Б* около 05.00 часа на 23.07.2019 год.

Всичко гореописано и установено по безспорен начин, неоспорено от ответника и прието за установено от РС В*, по никакъв начин не кореспондираше с изводите в обжалвания съдебен акт, като мотив за липса на противоправност и виновност: „необходимостта от извършване на съответните действия, които и поради многобройността си отнемат период от време за осъществяване, и в съответно в изпълнение на задължението по чл.120 от НПК да остане на разположение на органа, който го е призовал, докато това е необходимо.“ Липсвало, според жалбоподателя, обсъждане на възраженията му защо въобще са били извършвани „многобройните“ действия, още повече, че не е бил призован от органа, а докаран от него с патрулна кола. Районен съд В* изцяло се бил солидаризирал с тезата на ответника, че „трябва за се извършват многобройни действия“, без същите да преследват разкриване на обективната истина, а наистина да са многобройни и да отнемат време, през което ищецът да стои „на разположение“ в сградата на РУ Б*.

Твърдят, че са установили по безспорен начин, че прибирайки се в дома си, ищецът не бил в състояние да говори, не споделял нищо дори със съпругата си и в следващите няколко дни.

Още същия ден сутринта - 23.07.2019 год. на съпругата му се обаждат нейна приятелка - Таня, живееща в гр. Б*, *която я пита какво е направил съпругът и, че е бил задържан през нощта в полицията, ще го съдят ли, ще влезе ли в затвора.*

В следващите дни продължили обажданията от близки и познати на семейството на ищеца. Тези обаждания са от хора, които са научили от интернет, от Фейсбук, че А.Д. е бил задържан в полицията, че ще бъде съден. Звънят близки и познати от различни градове в България, но и познати, работещи в чужбина. *Всички в гр. Б* говорят от следващия ден, за дълъг период от време, че А.Д. е задържан в полицията, ще го съдят и вкарат в затвора* /видно от показанията на разпитаните свидетелки/. Въпреки, че е кредитирал показанията на разпитаните свидетели, и им дава вяра, съдът, не бил ги обсъдил в мотивите на своя съдебен акт. Не ги е взел под внимание и не е посочил, защо не приема изложеното в техните безпротиворечиви показания за състоянието на ищеца ми и за въздействието върху него на извършените противоправни действия от страна на органите на РУ Б*.

Превратно била обсъдена от съда в обжалвания съдебен акт и информацията в бюлетина на Пресцентъра на ОД МВР Видин със заглавие: "Досъдебно производство за хулиганство е образувано в РУ Б*. На 22 юли около 23 часа на ул. "К*" в града неизвестно лице извършило непристойни действия, грубо нарушаващи обществен ред - възпроизвело един изстрел с пистолет и с бравда счупило летва от ограда на частен имот. Обитателят на имота предал на разследващите бравда и гилза. В хода на предприетите незабавни оперативно-издирвателни мероприятия служителите на реда установили автора на деянието - 61-годишен жител на Б*. Мъжът доброволно предал на полицаите законно притежаван от него пистолет. Разследването по случая продължава."

От приложеното ДП е безспорно, че не са извършени никакви оперативно-издирвателни мероприятия, а „извършителя“ е бил известен от самото начало. Служителите на РУ Б* са видели веднага на място ищеца, те са му казали да се прибере в дома си и после други полицаи са го извикали и закарвали в сградата на полицията. По този начин се внушават неистини с така наречената „информация“.

Първоинстанционният съд бил посочил, че ответника не носи отговорност за множеството интернет сайтове със заглавия, като например: "Мъж вилня с брадва и пистолет в Б*к" - vwww.24chasa.bg, "Задържаха мъж, вилнял с брадва и стрелял с пистолет в Б*" - trud.bg, Мъж вилня с брадва и пистолет на улица в Б* - Пик, "Мъж вилня с брадва и стреля по улиците на Б* Канал 3 и т.н. / Тези доказателства били представили с исковата молба; но липсвало обсъждане от страна на съда на факта, че именно Информационния бюлетин на ОД МВР В* е послужил за разпространението на подобни заглавия в същите интернет сайтове.

Въззивникът дълго поеме не смеел да излезе от дома си, изпитвал чувство на срам и унижение пред познати и приятели, тъй като му се налагало да обяснява какво се е случило и да се "оправдава", за това че се е отбранявал от нападатели. Д* е познат на всички хора не само в гр. Б*/ноторно известно е, че е малко градче и всички се познават/. Освен това има много свои познати и приятели в гр. В*, където е работил няколко години в ОД МВР. Ищецът бил познат на всички в гр. Б*, като сериозен и отговорен човек, който цял живот е работел в РУ Б*. Стреса и унижението, което е преживял и невъзможността дълго време да води нормален социален живот, са нарушили психическото му здраве.

Още повече е наранен ищеца психически и поради факта, че бил бивш началник на РУ Б*, през периода от 1999 год. до 2010 год. и като такъв винаги бил изпълнявал служебните си задължения отговорно и с грижа не само за гражданите в Б* но и отстоявайки интересите на служителите на Районното управление в градчето. Работил бил в последствие и в ОД на МВР В*, като началник сектор към сектор "Икономическа полиция" до 16.10.2013 год., след който момент се е пенсионира. Отношението му е било винаги с респект и топли чувства към системата на МВР, където е минала голяма част от трудовия му живот. По никакъв начин не бил очаквал такова поведение на служители в системата на МВР, провокирали определени слухове в гр. Б* за дълъг период от време, дискредитиращи неоснователно доброто име на ищеца. Резонно възниквал въпроса: Може би именно отговорната му работа и доброто му име са провокирали такива действия от негови колеги, след неговото пенсиониране....?

Вследствие преживяното, АНГ. Д. Д. бил променил начина си на поведение и живот, не бил излизал дълго време от дома си, затворил се бил в себе си. От показанията на разпитаните свидетелки Е* П* и Ж* Н* се установявало, че ищецът не бил изпълнявал обичайните за него дейности, не е ходил да помага в мандра Д* /където е викан при нужда като шофьор на работници/, не помагал на свои познати и съседи, както преди /като напр. на св. Е* П*/. Загубил бил не само желанието си да говори с хората, но и своята отзивчивост, загубил бил желанието си живот, защото неговия праг и чувствителност за морал и справедливост са на много високо ниво. Нещо повече - не бил излизал от дома си и не контактувал с никой.

Налице били виновни и противоправни действия на служителите на ответника при изпълнение на служебните им задължения. Те се изразявали в извършените многобройни действия от тях, както през нощта на 22 срещу 23.07.2019 год., така и с действието публикуване на „информация“ в информационния бюлетин на ОД МВР Видин, а така също и с връщането на законно притежаваното от Д* оръжие месеци по-късно. Едва на 29.11.2019 г. след въпроси, поставени от страна на Д* към разследващия полицай по ДП, е върнато с разписка законно притежаваното от него късо огнестрелно оръжие - пистолет марка "ТТ", кал.7.62x25, № ХД997, както и един брой пълнител със седем броя боеприпаси за него кал.7.62x25 по ДП № 242 ЗМ-234/ 2019 г. - /разписката за върнати движими вещи е представена с исковата молба като Доказателство № 3, същата била налична и по ДП/. Видно от Постановлението за прекратяване на досъдебното Производство / намиращо се по ДП № 234/ 2019 г. на РУ Б*/ СЪЩОТО е ОТ дата 24.10.2019 г., като е влязло в сила на 05.11.2019 г. Законно притежаваното оръжие било върнато на ищеца един месец по-късно.

Поддържа се от жалбоподателя, че били извършени редица неадекватни и несъотнесими към разследването действия от служителите на РУ Б*. Няма адекватен отговор и на въпроса защо разпитите на служителите на РУ Б* са извършени на 03. и на 04.10.2019 год. - повече от два месеца след образуване на досъдебното производство и кое е наложило техния „късен“ разпит. Кое е наложило въобще искането за удължаване на срока на разследването по досъдебното производство, считано от 24.09.2019 год. с 2 месеца с Постановление на РП В* от 19.09.2019 г., тъй като след удължаване на този срок са разпитани само двамата свидетели, служители на РУ Б*, които е следвало /и не е имало никакви пречки/ да бъдат разпитани веднага след образуване на ДП. Тези факти въобще не били обсъдени в мотивите на обжалвания съдебен акт.

Първостепенният съд бил извършил неправилна преценка на деянието, вредата и причинната връзка между тях с оглед действащите правни норми, като бил достигнал до погрешни правни изводи за липса на виновно и противоправно поведение. Неправилно съдът бил приел, че всички извършени спрямо ищеца действия в образуваното досъдебно производство са правомерни и осъществени в кръга на техните правомощия и компетентност. Не ясно защо съдът е обсъдил само действията от образуване на досъдебното производство, а не и преди това.

Освен, че била налице противоправност и виновни действия от страна служителите на ответника, била налице и причинна връзка между тези противоправни действия и причинените вреди на ищеца, като вредите са пряка и непосредствена последица от увреждани го, настъпило за ищеца.

Изследвайки причинно- следствената връзка, между поредицата от действия на служителите на ответника, и претърпените неимуществени вреди от ищеца, били доказали пред РС В*, че вредите са преки, тъй като в случая са адекватна, обусловена последица от вредоносния резултат и се явяват пряко следствие от увреждането. Установили били тяхната непосредственост, поради настъпването им по време и място, следващо причиняването на вреди.

Твърди се , че са доказали пред РС В*, в условията на пълно и главно доказване, наличието на кумулативните предпоставки за ангажиране на отговорността по чл.49 от ЗЗД, а именно: 1./ причинени неимуществени вреди на ищеца, 2./ виновни и противоправни действия на служители на ответника при изпълнение на служебните им задължения, 3./ наличие на причинна връзка между противоправните действия и причинените вреди, които 4./ вредите били пряка и непосредствена последица от увреждането, настъпило за ищеца.

Срещу жалбата е постъпил писмен отговор от въззиваемата страна ОД на МВР В*. Поддържа се, че обжалваното решение е правилно и законосъобразно. Счита, че в случая правилната правна квалификация на предявения иск е по чл. 2, ал. 1 от ЗОДОВ. От приобщените по делото доказателства и по - конкретно официалните документи от ДП № 242 ЗМ 234/2019г. по описа на РУ - Б* се установявало, че не е налице нито едно от изчерпателно изброените в чл. 2, ал. 1 от ЗОДОВ седем основания за ангажиране на отговорността на ОДМВР - В* - ищецът нито е задържан, нито са му нарушени права, нито му е повдигнато обвинение, нито му е налагано наказание или административна мярка, нито е изпълнявано наказание над срока, нито са използвани СРС.

Моли съда, да вземе предвид, че нито едно от приобщените по делото писмени доказателства не е оспорено от ищеца в хода на първоинстанционното производство и е недопустимо едва във въззивната жалба да са оспорва съдържанието на протокола за доброволно предаване на оръжието.

Поддържа , че в процесния случай напълно законосъобразно от органите на РУ - Б* е образувано наказателно производство за проверка на фактите и обстоятелствата накарали ищеца да възпроизведе изстрел със законно притежавания от него пистолет в гр. Белоградчик вечерта на 22/23.07.2019г., като на основание чл. 184 от ЗОБВВПИ, полицейските служители са му извършили проверка за употреба на алкохол, която не е довела до налагане на административно наказание на ищеца и въобще не му е търсена никаква отговорност, нито му е причинена каквато и да е вреда. Той е престоял в районното управление на гр. Б*, докато бъдат оформени съответните документи за предаване на оръжието като веществено доказателство по образуваното наказателно производство, като е изчакал и пристигането на дежурния разследващ полицай, за извършване на съответните действия по разследването - вземане на образци за сравнително изследване и разпит в качеството му на свидетел, проведен на 23.07.2019г. за времето от 04.10 до 04.30 часа. Повече във връзка с проведеното наказателно производство той не бил търсен, като същото е прекратено без да е привлечено обвиняемо лице и веществените доказателства са върнати на ищеца Д*.

Образуваното досъдебно производство по случая се наблюдавало и ръководело от РП - В* и действията на служителите на РУ - Б* се осъществяват по нареждане на наблюдаващия прокурор, ето защо по силата на т. 10 от ТР № 3/22.04.2004г. на ОСГК на ВКС. органите на ОДМВР - В* не следвало да носят отговорност.

На следващо място страната излага, че претендираните неимуществени вреди не били доказани, а те подлежат на доказване и не се предполагат - ищецът не сочи писмени доказателства за установяване на претърпените неимуществени вреди върху психиката му - потърсена лекарска или друга помощ във връзка с преживения през периода стрес. Безспорно такъв тип депресивни (емоционални) състояния се доказват със съответната медицинска документация (в този смисъл решение № 15996/25.11.2019г. постановено по адм. дело № 4125/2019г. по описа на ВАС, Трето отделение, решение № 6990/25.11.2021г. по адм. дело № 10953/2020г. по описа на Административен съд - С* град - Първо отделение, 42 състав). Не се доказва по делото преживените притеснения и негативни емоции да са с висока степен на интензитет и да са продължили през целия исков период. Не всяко увреждане е релевантно, а само това което се характеризира с продължителност и по висока степен на интензивност. Не са налице конкретни доказателства за такива вреди, а са използвани общи термини и твърдения.

Развиват се доводи, че не е налице релевантна причинна връзка между действията на полицейските органи и претендираните вреди. Такива вреди се претендират от публикации в Интернет на различни медии, а дейността им не се контролира от ОДМВР - В*н, което опосредства причинната връзка. Също така в тези публикации никъде не било индивидуализирано лицето, за което се отнасят, не са посочени никакви негови лични данни, т. е. не може да се приеме, че самоличността на ищеца е сведена до знанието на хората.

Прилагайки правилото, че недоказания факт е неосъществен факт, разпределящо неблагоприятните правни последици от носената в процеса доказателствена тежест, въззиваемата страна счита, че липсват доказателства за претърпени от ищеца значителни неимуществени вреди, включително оказали влияние на психологическото състояние на ищеца (според твърденията му), извън рамките на обичайните притеснения, поради което правилно ВРС е отхвърлил исковата претенция изцяло.

С оглед на изложеното се иска да бъде оставена въззивната жалба без уважение като неоснователна и да бъде потвърдено решението на ВРС като законосъобразно и правилно.

Алтернативно, в случай, че съдът уважи въззивната жалбата и отмени първоинстанционното решение, то счита, че претендираното обезщетение е прекомерно високо, не отговаря на претърпените от ищеца неимуществени вреди, на техния характер и интензитет и моли да бъде присъдено в един справедлив размер.

Моли за присъждане на разноските по делото, а именно юрисконсултско възнаграждение определено съгласно чл. 78, ал. 8 от ГПК, във връзка с чл. 37 от ЗПП, както и чл. 25, ал.1 от Наредба за заплащането на правната помощ - 360 /триста и шестдесет/ лева. Алтернативно парви възражение за прекомерност.

В с.з. представителят на ищеца поддържа жалбата и моли да се уважи.

Представителят на ОД на МВР в с.з. заявява, че оспорва въззивната жалба и поддържа отговора . Моли да се потвърди решението на първоинстанционния съд като правилно и законосъобразно като уточнява , че правилната квалификация на спора е чл.2,ал.1 ЗОДОВ. Претендира разноски.

ВОС, като взе предвид становищата на страните, представените доказателства и съобрази приложимите към спора правни норми, намира за установено следното от фактическа и правна страна:

на 22.07.2019 год. в гр. Б*, късно вечерта, ищецът отива до стопанисваната от него къща за гости, находяща се в гр. Б*, която е в близост до дома му на ул."Т* м*" № 37, носейки със себе си законно притежаван пистолет марка "ТТ", кал.7.62x25, № ХД997.

Тръгвайки от къщата за гости, минава покрай намираща се в близост къща, откъдето се чува силна музика и имало много хора пред нея, включително и патрулна кола на РУ-Б*,

изпратена по сигнал, която си тръгнала.

Последвали пререкания между ищеца и част от хората в къщата, който прераснали в скандал и физическа саморазправа, като се е наложило произвеждане, от страна на ищеца, на изстрел във въздуха със законния си пистолет, като малко след това на място пристигнала полицейската патрулна кола и по съвет на един от полицаите ищеца се прибрал в дома си, а в последствие, малко преди полунощ, и придружен от полицаи отива в РУ- Б*, където са извършени процесуално-следствени действия във връзка с образуването, в хипотезата на чл.212 ал.2 НПК, досъдебно производство № 234/2019 г по описа на РУ-Белоградчик за престъпление по чл.325 ал.1 НК, а именно за това, че на 22.07.2019 г. в гр.Б*, на ул.“К*“ срещу дом №2 са били извършени непристойни действия, изразяващи се във възпроизвеждане на изстрел от огнестрелно оръжие-пистолет, грубо нарушаващи обществения ред и изразяващи явно неуважение към обществото.

Видно от приложеното досъдебно производството в РУ- Б* съставят на ищеца протокол за приемане на ОБВВПИ, като той предава пистолета си; с техническо средство е проверен за употреба на алкохол, като му е издаден и талон за изследване № 0068401/23.07.2019 г. в 01 часа и 16 минути, видно от представения по делото талон; взети са натривки от ръцете му, за което е съставен и протокол от 23.07.2019 г., подписан и от ищеца, включително и е разпитан в качеството на свидетел, видно от приложения протокол за разпит на свидетел от 23.07.2019 г., съгласно който разпита е започнал в 04.10 ч. и е приключил в 04.30 ч., като малко след това ищеца се прибира в дома си.

Досъдебното производство, съгласно писмо до РП-В*, вх.№ 1968 от 23.07.2019 г., е започнало на основание чл.212 ал.2 НПК със следните действия по разследването: протокол за оглед и разпит на свидетели. По същото **не е привлечен обвиняем**, извършени са различни по вид следствени действия, като на 24.10.2019 г. с постановление на РП-В* **наказателното производство е прекратено**.

По делото не е спорно, че на 23.07.2019 год. в информационния бюлетин на Пресцентъра на ОД МВР - Видин е публикувано следното: "... Досъдебно производство за хулиганство е образувано в РУ - Б*. На 22 юли около 23.00 часа на ул. "К*а" в града неизвестно лице извършило непристойни действия, грубо нарушаващи обществения ред - възпроизвело един изстрел с пистолет и с брадва счупило летва от ограда на частен имот. Обитателят на имота предал на разследващите брадва и гилза. В хода на предприетите незабавни оперативно-издирвателни мероприятия Служителите на реда установили автора на деянието - 61-годишен жител на Б*. Мъжът доброволно предал на полицаите законно притежаван от него пистолет. Разследването по случая продължава.", което се потвърждава и от представената извадка.

Твърденията, че на 23.07.2019 год. в множество интернет сайтове се появяват заглавия: - "Мъж вилня с брадва и пистолет в Б*" - www.24chasa.bg, "Задържаха мъж, вилнял с брадва и стрелял с пистолет в Б*" - trud.bg, "Мъж вилня с брадва и пистолет на улица в Б* - Пик, "Мъж вилня с брадва и стреля по улиците на Б*" - Канал 3, не се оспорени, потвърждават се от ангажираните извлечения и съдът ги приема за установени.

По делото са разпитани свидетелите Е* А*, Ж* Т* и М* Н* П*-Д.а/съпруга на ищеца/. Показанията на свидетелите ВРС е кредитирал като непротиворечиви и кореспондиращи с установеното по делото и ангажираните доказателства.

С оглед на така установената фактическа обстановка, ВОС намира следното от правна страна:

Съгласно чл. 269 ГПК, въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението и по допустимостта му в обжалваната му част, а по всички останали въпроси той е ограничен от посоченото в жалбата.

Въззивният съд не може да се произнася по основания за неправилност на въззивното решение, извън посочените във въззивната жалба, освен в случаите, когато прилага материалния закон, определяйки сам точната правната квалификация на предявените искове и на насрещните права и възраженията на страните. Вън от това той проверява само посочените в жалбата правни изводи, законосъобразността на посочените в жалбата процесуални действия и обосноваването на посочените в жалбата фактически констатации на първоинстанционния съд. В този смисъл е и

установената задължителна съдебна практика, обективирана в решения на Върховния касационен съд, постановени по реда на чл. 290 ГПК: решение № 57 от 12.03.2012 г. по гр. д. 212/2011 г. IV г. о.; решение № 230 от 10.11.2011 г. по гр. д. № 307/2011 г. II г. о., решение № 385 от 18.04.2012 г. по гр. д. № 1538/2010 г.

Съгласно задължителните указания и разясненията относно правомощията на въззивната инстанция предвид разпоредбата на чл. 269 от ГПК, дадени с т. 1 и мотивите към нея от тълкувателно решение № 1/09.12.2013 г. на ОСГТК, въззивният съд се произнася служебно само по въпросите относно валидността и процесуалната допустимост на първоинстанционното решение, а при проверката относно правилността на същото -само за приложението на императивни материално правни норми и когато следи служебно за интереса на някоя от страните по делото или за интереса на родените от брака ненавършили пълнолетие деца при произнасяне на мерките относно упражняването на родителските права, личните отношения, издръжката на децата и ползването на семейното жилище; като по останалите въпроси въззивният съд е ограничен от релевираните във въззивната жалба основания и в рамките на заявеното с нея искане за произнасяне от въззивния съд.

Обжалваното решение, предмет на настоящата проверка, е валидно и допустимо – постановено е от компетентен съд, съобразно правилата на родовата и местната подсъдност, от надлежен състав и в рамките на правораздавателната власт на съда, изготвено е в писмена форма и е подписано. Депозирания срещу него въззивна жалба е подадена в преклузивния срок, от надлежна страна и при наличие на правен интерес, поради което е процесуално допустима. Разгледана по същество, въззивната жалба се явява неоснователна, поради следните съображения:

Правната квалификация на предявените иски е чл. 2, ал.1, т.3 ЗОДОВ.

С определение № 32 от 06.07.2021 г. на смесен петчленен състав на ВАС и ВКС във връзка с повдигнат спор за подсъдност между Районен съд Кула и Административен съд Видин е посочено, че действията на служителите на МЗВР в ДП не представляват административна дейност по смисъла на чл.1 ЗОДОВ, а са действия на правозащитни органи, каквито са разследващите органи, следствие, прокуратура и съд, когато осъществяват действия по прилагането на НК. Од на МВР е структурно звено към МВР, в качеството му на орган на изпълнителната власт, но извършените от служителите действия във връзка са във връзка с образувано досъдебно производство. Посочено е в определението, че образуваното производство и претенцията следва да бъде разгледана по общия ред, тъй като се касае да осъдетилен иск срещу ОД на МВР в качеството му на орган, осъществяващ функции във връзка с процесуално-следствени действия по образувано наказателно производство.

Съгласно чл. 2, ал.1, т.3, от ЗОДОВ държавата отговаря за вредите, причинени на граждани от разследващите органи, прокуратурата, съда от незаконно обвинение в извършване на престъпление, ако лицето бъде оправдано. За да бъде ангажирана отговорността на държавата по чл. 2, ал.1, т.3, от ЗОДОВ, освен наличие на влязла в сила оправдателна присъда /респ.прекратено наказателно производство/, ищецът следва да докаже и действителното настъпване на вредите, вкл. и техния размер, както и причинна връзка между вредите и незаконното обвинение.

В настоящия случай се претендират вреди, от действия на ответника по ДП № 242 ЗМ 234/2019г. по описа на РУ - Белоградчик, по което ищецът не е бил привлечен като обвиняем, като в следствие досъдебното производство е прекратено.

Константна е съдебната практика, че когато срещу лицето не е било повдигнато и предявено обвинение, а наказателното/досъдебното производство водено срещу него е било прекратено, то, употребеният в чл. 2, ал. 1, т. 3 ЗОДОВ израз „обвинение в извършване на престъпление“ трябва да се тълкува по-широко за нуждите на специалния деликт, а не в тесния му наказателно процесуален смисъл. Когато наказателното производство е образувано срещу определено лице /каквото обаче не е настоящия случай/, а впоследствие производството бъде прекратено поради това, че извършеното деяние не е престъпление, е осъществен съставът на чл. 2, ал. 1, т. 3 ЗОДОВ. Лицето, срещу което е образувано наказателно производство, търпи вреди от проведеното срещу него наказателно преследване и в случаите, когато производството е прекратено без да му е повдигнато обвинение /така решение № 353/06.11.2015 г. на ВКС по гр.д. № 892/2015 г., IV г.о., решение № 187/13.06.2012 г. на ВКС по гр.д. № 1215/2011 г., III г.о.,

решение № 341/05.10.2012 г. на ВКС по гр.д. № 1310/2011 г., IV г.о./. Също в решение № 35/16.02.2016 г. на ВКС по гр.д. № 5215/2015 г., III г.о. е прието, че без значение за възникване на отговорността е обстоятелството дали прекратяването и извършено преди или след като на лицето е било повдигнато обвинение. Важен е фактът на засягане на личната сфера, който настъпва от момента, в който спрямо съответното лице се извършват действия във връзка с образуването **срещу него** наказателно производство – а не формалното му привличане в качеството на обвиняем /чл. 54 НПК/ по реда на НПК. Затова когато досъдебното производство е образувано срещу *конкретно* лице /с посочване на името му/ и то е разпитано като свидетел /т.е. извършено е действие по разследване срещу него с участието му/, въпреки че не е било привлечено като обвиняем по предвидените форма и ред, следва да се счита, че е ангажирана наказателната му отговорност и че от проведеното срещу него наказателно преследване до прекратяване на досъдебното производство поради неизвършване на деянието или поради неговата несъставомерност то може да претърпи вреди, отговорна за които е държавата на основанията по чл. 2, ал. 1, т. 3 ЗОДОВ.

Настоящият случай обаче не е такъв.

От приложеното по делото досъдебно производство 242 ЗМ 234/2019г. по описа на РУ - Београдчик се установява, че същото е образувано на 23.07.2019г. срещу „неизвестен извършител” за престъпление по чл.325,ал.1 от НК. Вярно е, че в хода на разследването е извършен разпит на ищеца, но това е станало единствено и само в качеството му на свидетел. Досъдебното производство не е образувано срещу конкретно лице / в случая ищеца/, поради което и независимо от това, че наказателното производство е прекратено, не може да се ангажира отговорността на ответника по чл. 2, ал. 1, т. 3 ЗОДОВ.

За пълнота на изложението и по изложените вече съображения, следва да бъде посочено и това, че отговорността на ответника не може да бъде ангажирана и по чл.2, ал.1, т.3,пр.1 от ЗОДОВ. Действително, съгласно решение № 187 от 13.06.2012 г. на ВКС по гр. д. № 1215/2011 г., III г. о., ГК, неотнормено обаче към настоящия случай, е прието също, че: "Употребеният в чл. 2, ал. 1, т. 2 ЗОДОВ израз "обвинение в извършване на престъпление" трябва да се тълкува по-широко за нуждите на специалния деликт, а не в тесния му наказателно процесуален смисъл. Когато наказателното производство е образувано срещу определено лице, а впоследствие производството е прекратено поради това, че извършеното деяние не е престъпление, е осъществен съставът на чл. 2, ал. 1, т. 2 ЗОДОВ. Лицето, срещу което е образувано наказателно производство, търпи вреди от проведеното срещу него наказателно преследване и в случаите, когато производството е прекратено без да му е повдигнато обвинение". И в този случай обаче е необходимо в постановлението за образуване на наказателното производство изрично да е посочено лицето, срещу което се води, което не е установено по делото.

Поради това, не са налице предпоставките по ЗОДОВ за ангажиране отговорността на Прокуратурата. Досъдебно производство № 242ЗМ 234/2019 г. не е водено срещу ищеца, не е образувано срещу него, поради което и независимо от прекратяването му, ищецът не търпи вреди, подлежащи на обезщетяване от ответника. Искът не е доказан по основание и следва да бъде отхвърлен, без да се разглеждат останалите елементи от състава /претърпени неимуществени вреди – за което са събрани доказателства/.

Независимо, че ищецът в исковата молба е посочил като правно основание чл.49 ЗЗД и РС е определил правната квалификация на иска по чл.49 ЗЗД, то както е посочено и по-горе правилната е чл.2,ал.1 ,т.3 ЗОДОВ. Ищецът дава фактите, а съдът следва да ги подведе под съответната правна норма. Т.е ищецът има задължението да изложи релевантните факти и искането за защита , а задължение на съда е да даде квалификация на иска.Дадената от ищеца квалификация не обвързва съда. В този смисъл са Определение №639 от 14.11.2014 г. по ч.гр.д. №6003/2014 г.ВКС , както и Решение 192/19.04.2012 Г. ПО ГРД. № 825/2011 г. ВКС. В цитираното решение ВКС посочва, че правната квалификация се извършва въз основа на твърденията в исковата молба и че произнасяне от първоинстанционния съд по други, освен надлежно релевираните фактически основания на иска, води до недопустимост на първоинстанционното решение. Ако произнасянето е по заявените факти, но съдът ги е подвел под друга, а не под приложимата материалноправна норма, не е налице произнасяне по непредявен иск, а неправилно приложение на материалния закон.

В случая съдът в обжалваното решение се е произнесъл по заявените фактически основания в исковата молба, като неправилно е определил квалификацията на иска, което представлява неправилно приложение на материалния закон. Но тъй като обезщетяването на вреди по ЗОДОВ се основава на общото правило „не вреди другиму“, това задължение е аналогично на задължението по чл.45/респ.49/ ЗЗД. В заключение -невярната правна квалификация според съда обаче не се е отразила на валидността и допустимостта на решението, тъй като съдът е осъдил относимите към спора факти и обстоятелства и е основал на тях решението си.

Същински правни доводи в решението на първоинстанционния съд почти липсват, липсва и обосноваване на правната квалификация, а това е необходимо, тъй като, както е видно в исковата молба и отговора на ответника се е поставил въпроса за приложение на специалния закон ЗОДОВ ли се касае или за реализиране на отговорност по общия ред – в конкретния случай чл.49 от ЗЗД.

Безспорно настоящия случай попада в хипотезата на чл.2,ал.1, т.3 ЗОДОВ. Следователно това е и правилната квалификация на иска. Когато заявените от ищеца основания не попадат изброените в специалния закон хипотези, тогава искът ще се разгледа по чл.45-49 ЗЗД. Това е така тъй като ЗОДОВ е специален по отношение на разпоредбите за обезвреда по чл.45-49 ЗЗД.

ВРС е постановил правилен като краен резултат акт, макар и не по изложените съображения, поради което следва да се потвърди.

Въззиваемата страна е представлявана от юриконсулт, поради което следва да се присъди юриконсултско възнаграждение в размер на 150 лева.

Водим от горното, В* окръжен съд

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА Решение № 131 от 01.04.2022г. по гр.д.№ 2326 по описа за 2021г. на В** районен съд.

ОСЪЖДА АНГ. Д. Д. от гр.Б*,ул.“Т* м*т“№37,об.Видин,ЕГН ***** **ДА ЗАПЛАТИ** на ОД-МВР-В* сумата от 150 лв.,представляваща определено на осн. чл.78 ал.8 ГПК вр.чл.37 ЗПП възнаграждение на юриконсулт.

Решението е окончателно.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____